

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal mérsékelt árakon vesz fel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Mátyás király-tér 8.
Telefon-szám: 184.

Megjelenik hetenként négyszer.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 50 f
Vidékre egész évre 16 korona, félévre 8 korona.

Egyes szám ára 4 fillér.

T Á V I R A T O K.

Höfer jelentései.

Budapest, január 19. (Hivatalos jelentés.) Lengyelországban és Nyugat-Galiciában tüzérségi harc folyik.

A Kárpátokban semmi sem történt. Egyes vidékekről újabb erős havazást jelentenek.

Jakobenzynél, Dél-Bukovinán egy orosz előretörést, **az ellenségnek nagy veszteségeket okozva, visszavertünk.**

A déli hadszíntéren a helyzet változatlan.

Höfer, altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.
(Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

A német nagy főhadiszállás jelentései.

Nyugati hadszíntér.

Berlin, január 19. A nagy főhadiszállás jelenti: A nyugati hadszíntéren csatározásokkal eltekintve az egész arcvonalon csak tüzérségi harcok folytak.

Keleti hadszíntér.

A keleti hadszíntéren az időjárás rendkívül kedvezőtlen volt.

Kelet-Poroszországban nincsen semmi megemléstést méltó esemény.

Radsanov, Biecut és Sierges mellett az oroszokat **súlyos veszteségeik mellett visszavertük.** Több száz orosz fogoly jutott kezünk közé.

A Visztulától nyugatra és a Pilicától keletre általában változatlan a helyzet.

Legfőbb hadvezetőség.

(Minist. sajtóoszt.)

A törökök háboruja.

Konstantinápoly, január 19. A főhadiszállás a következőket közli: A Kaukázusban operáló csapataink szívesen védelmezik hadállásukat az oroszok ellen, akik tulerővel támadnak. Az ellenségnek az a kísérlete, hogy egy hadtestünk szárnyát megkerülje, meghiusult Choitól nyugatra ami lovasságunk és az orosz lovasság közt támadt ütközetben az ellenség sebesültek és halottak hátrahagyásával futásban menekült. (Miniszterelnöki sajtóoszt.)

Pénzügyőrök harca a montenegróiakkal.

Raguza, jan. 19. Az utóbbi napokban a montenegrói határon heves harcok folytak. A mi különítményünk csupán a pénzügyőri határőrseregből állott, míg a montenegróiak ötszörös tulerőben voltak. Kis csapatunk nehéz feladatát ragyogó bátorsággal oldotta meg. A megtámadott montenegróiak kénytelenek voltak, dacára számbeli fölényüknek, visszavonulni és pánikszerűen nagy veszteségek mellett menekülni. A mi hőseink aránylag teljesen jelentéktelen veszteségeket szenvedtek. Az ezekben a harcokban elesetteket katonai pompával temették el. A montenegróiak halottaik és sebesülteik egy részét magukkal vitték, de még napok mulva is találtunk elesett és sebesült ernagocokat a csatatéren. (Cenzurálva B)

A maximális árak.

Budapest, január 19. A Budapesti Tudósító illetékes helyről a következő közleményt kapta: Mind több oldalról hangzik fel a panasz, hogy egyrészt a termelők gabonájukat, másrészt a malomvállalatok a lisztet, különböző című felszámításokkal a hatóságilag megállapított legmagasabb árnál drágábban árusítják. A legmagasabb áraknak ily módon való kijátszása veszélyezteti azt a célt, amelyet a kormány az ármegállapítással elérni szándékol, hogy gátat vessen a további áremelkedésnek. Ennek folytán intézkedik a kormány, hogy a hatóságok a legszigorubbán járjanak el. Nyomozzák ki a visszaéléseket és torolják meg azokat. (Minisztereln sajtóoszt.)

Tárgyalás az olasz nagykövettel.

Bécs, január 19. Avarna bécsi olasz nagykövet felkereste báró Burián külügyminisztert, akivel teljes három óra hosszú tanácskozott. A tanácskozásról semmi hír nem szivárgott ki, mindamelllett tudnivaló, hogy a két diplomata nagyfontosságú külpolitikai ügyben folytatott beható eszmecsere. (Cenzurálva B)

A besorozott népfölkelők bevonulása.

A december hóban besorozott népfölkelők második négy évfolyamát február hó 15-ére behívták, míg a harmadik négy évfolyam március hó elsején vonul be. (Cenzurálva B)

Megkezdődött a rekvirálás.

Erdekes vendége érkezett ma a városnak. A földmivelésügyi miniszter megbízottja, Vajda Mór érkezett ide, hogy megkezdje Baján a buza, rozs: árpa, zab és a tengeri rekvirálását.

Vajda Mór, a földmivelésügyi miniszteriumnak Bajára küldött megbízottja február hó 15-ig fog Baján időzni és ezalatt lefoglalja mindenkinek a gabonanemű feleslegét. A városban és a város környékén feltár a földmivelésügyi miniszter megbízottja minden felesleges gabonaneműt lefoglalja és a megállapított maximummal áron megveszi.

A gabonából mindenki csak annyit tarthat meg, amennyire néki, családjának és gazdaságának szüksége van. A többi köteles a közfogyasztásra átengedni. A megvásárolt gabonaneműk kifutását, beraktározását és esetleges elszállítását a kormány Baján és a bajai járásban a Schreiber D. és Fiai cégre bízta.

Hogy a rekvirált gabonaneműekkel mi fog történni, nevezetesen elszállítják-e Bajáról, vagy itt fogják-e felhalmozni, a felől meg nincsen intézkedés, Minden a város szükségletétől függ.

Ha lesz felesleg, akkor azt elszállítják Bajáról, ha nem lesz elég a bajai szükségletre a Baján vásárolt áru, akkor idegeiből fognak még idehozni gabonaneműt. Szóval mindenképpen gondoskodva lesz a város szükségletéről.

Hogy mennyire szükséges volt már a rekvirálás elrendelése, azt bizonyítja egy vidéki malomtulajdonos parasza, aki azt mondja, hogy amióta megállapították a hatóságok a maximumális árakat, azóta a parasztság nem ad el gabonát.

Végül megjegyezzük még, hogy a kereskedelmi malmok készlete nem kerül rekvirálásra.

HASZNÁLJUNK HADISEGÉLY BÉLYEGET

A belügyminiszter Szabadkán.

A délvidék egészségügyi viszonyainak megvizsgálása céljából Sándor János belügyminiszter hétfőn Szabadkán időzött. A minisztert Purgly főispán fogadta.

Először a tartalékkórház parancsnokához mentek a Tanítónképezdebe. Itt Binder főtörzsorvos fogadta a minisztert és ő kalauzolta az ott levő kórházban is.

Innen a Gubogyarban levő kórházba és a fertőzőbe mentek, majd a Halasi-úton az épülő barakkokat tekintették meg.

Megtekintette ezután a miniszter az V. körben azok az utcákat, amelyek kolera-val voltak megfertőzve és ahol természetesen minden a legnagyobb rendben volt és ahol a hatodik napja megbetegedés nem történt.

A kózkórház sebészeti és D) osztályát

tekintette meg ezután a miniszter, majd a kolerakórházba és végül a Vöröskereszt betegnyugvóját látogatta meg.

A miniszter a tett intézkedésekkel, a betegek ellátásával meg volt elégedve, különösen elismerését fejezte ki a fölött, hogy a kolera és egyéb járványos betegségek megelőzését, illetve terjedését megakadályozták, de a közegészségügyi intézmények felszerelését általában hiányosnak találta.

Több gőzfertőtlenítő beszerzését elrendelte. Egyet a miniszter rövidesen küldeni fog Szabadkára.

Dr. Barta Antal tisztii főorvosnak meghagyta, hogy a tapasztalt hiányok pótlása végett azonnal tegyen előterjesztést.

Sándor János belügyminiszter délután egy óraker meglátogatta lakásán a beteg polgármestert és azután a főispánhoz ment ebédre.

A belügyminiszter délután 4 óraker a főispán társaságában Zomborba utazott,

Adakozunk a bajai Vöröskereszt tartalékkórház nemes céljaira.

HIREK.

— **Különös kérvény.** Mindennapos dolog, hogy a katonaköteles férfiak egy egészen kis töredéke a legkülönbözőbb módokon igyekezik szabadulni a bevonulás súlyos kötelezettsége alól, az a jogcím azonban, amelynek alapján egy bajai iparos kéri most a katonai szolgálat alól való mentesítését, a maga furcsaságában valóban egészen érdekes és jellemző. A napokban u. i. kérvény érkezett a városi tanácshoz. A kérvényben egy helybeli szappanos azzal a kérelemmel fordul a tanácshoz, hogy részére a honvédelmi miniszteriumtól a katonai szolgálat alól való felmentést eszközölje ki azon a címen, hogy jelenleg ő az egyetlen szappankészítő Baján és ha ő bevonul, attól kell tartani, hogy Baja városa szappan nélkül marad. Ennek a veszelvénynek pedig a város nem teheti ki magát. A kérvény a városháza nagy derűtséget keltett, de egyszersmind szavamba hozta a kérvény referensét is. A fiatal tb. aljegyző nem tudja, mit kezdjen a fura kérvénnyel: ad akta tésesse-e, avagy adja-e ki a rendőrségnek puhatólás végett, vajjon tényleg az egyetlen szappanos-e a kérelmező a városban és tényleg kell-e attól tartani, hogy bevonulása esetén a város lakossága szappan nélkül marad? Ez utóbbi u. i. komoly baj lenne, mert tudvalevő, hogy a kultúra és a szappanfogyasztás egyenes arányban állanak; már pedig ha a szappanos bevonul és ezáltal Baja szappan nélkül marad, félt, hogy ugys eszence kulturánk alapjaiban rendül meg. A szegény tb. aljegyző most nagy dilemmában van és nem tudja, mit csináljon azzal a különös kérvénnyel.

— **Az államépítészeti hivatal új főnöke.** Az elhunyt Sztankovics Sándor helyébe az államépítészeti hivatal főnökévé Fuchs Lajost, az alsókubini államépítészeti hivatal főnökét nevezte ki a miniszter.

— **Hány bajai halt meg a harc-téren?** Baja város tanácsa ma hivatalos értesítést kapott arról, hogy László Lajos, László Márton volt városi rendőrörmszerfia, valamint Kolompár József a harctéren hősi halált halt. A város eddig 18 bajai katoná haláláról kapott hivatalos értesítést, a veszteségi lista és a Bajára érkezett magánjelentések szerint ellenben a háborúnak összesen 32 bajai halottja van.

— **Nincsen rendőrünk.** Baja város most ugyancsak híjával van a rendőrség létszámának. A rendőrség állománya jelenleg egy rendőrfőkapitány, egy tb. rendőrfőkapitány, egy rendőrkapitány, egy tb. rendőralkapitány, egy rendőrfogalmazó, egy detektív, egy őrmester, két tizedes és 1, szóval egyetlen egy közrendőr.

— **Az anyakönyvi hivatal egy éve.** Az anyakönyvi hivatalban a múlt évben 150 házasságot, 550 születést és 565 halálozást jegyeztek be. Ez évi január hóban a mai napig 31 gyermek született és 29 egyén halt meg.

— **Kitüntetett bajai katonák.** Treszkity Ferenc városi adóvégrehajtó, aki Bajáról, mint közhonvédhuzsár vonult be, a harctéren fényes kitüntetésben részesült. Hősies és bátor magaviseletéért soronkívüli előléptették őrmesterré és a hadserőparancsnokság elrendelte megdicsegetését. A hadserőparancs Treszkityet, mint követni való példát állította bajtársai elé. — **Káro György** bajai földink az első osztályú vitésségi érmet kapta az ellenség előtt tanúsított vitéz és bátor magatartásáért.

— **Köszönetnyilvánítás.** A bajai cs. és kir. tartalékkórház parancsnoksága a következő sorok közzéadásra kérte föl lapunkat: A cs. és kir. tartalékkórház parancsnoksága ezúton mond köszönetet a város közönségének pártalan áldozatkészségeért. Az országnak kevés városa szarta ugy szívébe a küzdő hőskéket, mint Baja városa. Kicsi és nagy, gazdag és szegény — a maga módján mind — mindent megtett, hogy az otthontól távolvalóság érzését feledtesse karácsony nagy ünnepeén esteültjeinkkel. Hetekkel előbb már megkezdődött a gyűjtés szorgos munkája. Gyermek, leányok és asszonyok járták be a várost gyermek gyűjtőivekkel. Hangversenyt és előadásokat tartottak a szent ünnep javára. A buzgalom meg is hozta a gyűmölcsét. A gyűjtés eredménye — mint az a most lezárt elszámolásunkból hiderül — 3579 K 75 fillér volt. Ebből az összegből a kórház vezetősége 1819 K 85 fillért költött el nagymennyiségű fehérnemű beszerzésére és a karácsonyi ünnepi vacsora és ebéd céljaira. A megmaradt 1759 K 80 fillért a Szegedi Banknál helyezték el gyűmölcsözöleg. Hálás köszönetünket még egyszer kifejezve, tudatjuk, hogy az elszámolások — azok nagy terjedelmessége és sok tételből összetettsége miatt külsőre ök nem lévén — mindenkinek betekinthetőleg a kórház parancsnoksági irodájában fekszenek. Hazaifas tisztelettel: A cs. és kir. tartalékkórház Parancsnoksága.

— **A statáriumot** nagy plakátokon hirdeti most meg Baja város rendőrfőkapitánya és ebben ismerteti azokat a bűntetteket, amelyekben rügtönülő bíróság ítélhesik.

— **A katonaszabadító orvosok ügye.** Az ismert katonaszabadítási, illetve megvesztegetési ügyben a szabadkai rendőrség a nyomozást befejezván, a szabadkai bíróság magát érdekeltnek tartván, az ügyet más bíróságj delegálása végett az igazságügyminiszterhez terjesztette fel. Az igazságügyi kormány az iratokat a Kuriához tette át és a Kuria ma a hírközlődés dolgában határozott, amennyiben a pozsonyi törvényszéket delegálta ennek az amiozas ügynek a tárgyalására. A letartóztatott orvosokat legközelebb Szabadkáról Pozsonyba fogják szállítani.

— **Jégyvár.** Lapunk egyik legutóbbi számában írtunk arról, hogy a jégyvár építése eikerülhetetlenül szükséges. Most arról értesülünk, hogy a bajai Acél és Sálamon gégyári cég ajánlatot tett a városnak, hogy bizonyos feltételek mellett jégyvárat létesít Baján. A város és ez ajánlattevő cég között megindultak a tárgyalások.

— **Alboderma** kézünemítő a kezét 3 nap alatt bársonysimává és hőfehérré teszi. Kapható egyedül Lovasy Ödön átvizsgáló gyógyszerárában, Baja. Egy doboz ára egy korona.

— **Rum és likőr** készítése házilag 50—100 százalékos megtakarítással jár, ha a Gyarmati-féle rum- és likőr-eszenciákkal otthon készítik a rumot és likőrt. Számítalmán elismerő levél bizonyítja ezeknek kitűnő minőségét. Készítési módja a leg egyszerűbb. Érdeklődőknek prospektust és használati utasítással díjtalanul szolgál Gyarmati Emál gyógyszerész Bármely eszenciának 1 üveg ára 50 fillér.

Halálra ítélt hazá- áruló községi bíró.

Rögtönítelő bírósági tár- gyalás Pécssett.

A kassai katonai parancsnokság, amely ezidőszerint Pécssett időzik, mint rögtönítelő bíróság, most hozott ítéletet három hazá-áruló ügyében.

Az oroszok beürése alkalmával történt, hogy Végrostoka községbe mogérkezett csapataink 5 tagu előőrse. A község bírája Viszl Miklós és társai, névszerint Billig Mihály, Jaeskanin Mihály, Opekesin Miklós, Fejkó Vazul és Ritzpotz összegyűltek a bíró házábanál és elhatározták, hogy csapataink jelenlétéről értesítik az oroszokat a megérkezett előőrseinket az oroszok által fogságba ejtették. A községi bíró két társával el is indult az orosz állások felé és az első orosz katonacsapatnak, amellyel találkoztak, tudtára adták, hogy községükben megjelentek előőrseink. Az orosz katonák — mint ahogy az a tárgyalás során kiderült — eleinte vonakodtak a községbe menni azzal a neveléssel keltő indokolással, hogy most nem érnek rá. Később mégis megjelentek az oroszok és három emberünket foglyul ejtették. Nemsokára azonban fordult a kocka és csapataink az oroszokat kiverték. A csendőrök pedig hamarosan kinyomozták az árulókat, akiket letartóztattak.

Pécsre szállították őket és ott ítélezett is felettük a rögtönítelő bíróság, amelynek Malausinsky huszárezredes elnökléte alatt

öt hadbíró és katonatiszt tagja volt. A tárgyalást Ujvári Géza hadbíró őrnagy vezette. A vádlottakat polgári ügyvédek védtek. A tárgyalás a rendes bírósági eljárás szerint folyt le.

A rögtönítelő bíróság végül kihirdette az ítéletet, amely szerint a községi bíró golyó általi halálra, Billig Mihályt és Jaeskanin Mihályt öt—öt évi fegyházra ítélték. A másik két vádlottat a bíróság felmentette. Az ítélet azonban még nem jogerős, miután az elnök nem járult hozzá és így új tárgyalás válik szükségessé.

Felolvasó szerkesztő: ERDŐS LAJOS
Kiadók: ERDŐS LAJOS és FODOR KÁROLY.
Nyomatott a „Corvin”-könyvnyomda gyorsaitóján Baján,
Mátyás király-tér 8.

Nők, férfiak és gyöngébben
fejlődött gyermekek

test- nevelését

családi otthonjukban is el-
vállalja Baján

Dr. Radics Elek

Hirdetmény.

Méltóságos báró Rádl Lajos ur rasztinai uradalmaiban „Puszta Rasztina” ezidőszerint felvétetik azonnali belépésre

két vizsgázott gőzeke-fűtő évi szegődményre; oly egyének, akik John Towler & Co.-féle gőzekénél már működtek, előnyben részesülnek.

Bemutakozás szükséges, az évi bér meg-
egyeződés szerint állapittatik meg.

Levélbeli megkeresések alábbi címre
intézendők

URAD. SZÁMTARTÓSÁG
RASZTINA, u. p. GÁDOR.
(Bácska.)

**Tiszta makulatura
ujspapír kilónként
....olcsón kapható....
Corvin-nyomda Mátyás király tér 8**

Négy szobás lakást

keresek a Belvárosban,
lehetőleg a Hajnald-utca
környékén. Felvilágosi-
tást ad a Corvin-nyomda.

I. rendű porosz szén, koksz,
salgótarjáni szén, porosz és
tatai briquett, azonkívül ke-
mény- és lágy-fa felvágva,
valamint ölben házhoz száll-
litja **Kráhl Károly**, Baja
Galamb-utca 3. szám.

BAJAI KERESKEDELMI és IPARBANK
saját tőkél:

1,600.000 korona

Elfogad:

takarékbetéteket

kamatozás mellett

Az új betétek a moratorium korlá-
tozásai alá nem esnek.

az elasztikus
cipősarok
PALMA
figyelje
meg
TARTÓSSÁGÁT

„Corvin”-nyomda

**A legszebb nyomtatványok leg-
olcsóbb beszerzési forrása!!**

Telefon
164

Telefon
164

Baja, Mátyás király-tér 8 szám

Beršon

gummi-sarok
számos előnyvel
miatt csodá-
latra méltó.

Kellemes, zajtalan, tartós, elegáns.

Aspirin- tabletták

Megfelelő iskolai képzettséggel bíró fiu

TANULOUL

fizetéssel felvétetik

a „Corvin“-könyvnyomdában

SALVATOR

**GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHEZETLEN
TARTÓSSÁGÚ!**

**MINDENÜTT
KAPHATÓ!**

Sirolin „Roche” biztos
gyógyhatást nyújt **katarrhusoknál**
hörghurutnál, **asthmanál**, **influenza után**.
Sirolin „Roche” kezdődő **tüdőbetegséget**
csirajában elfojt. Kellemes íze és az étvá-
gyra való kedvező befolyása megkönnyítik
a **Sirolin „Roche”-al** való **hosszabb** **kurákat!**

A légzési szervek
meghűléseit legbiztosabban a
Sirolin „Roche”-al kezelik. Ezért
nélkülözhetetlen ezen elismert és
bevált szer minden háztartásban.
Szíveskedjek a **gyógytárakban**
határozottan Sirolin „Roche”-t kérni.